

О. В. Шляга, к.е.н., доцент,
доцент кафедри економіки підприємства,
Запорізька державна інженерна академія,
e-mail: sh_ov@list.ru

ІННОВАЦІЙНО-ЕКОЛОГІЧНИЙ ІМПЕРАТИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Шляга Ольга
Инновационно-экологический
императив социально-
экономического развития
экономики Украины

Shliaga Olga
Innovation-ecologic imperative
of the Ukrainian economy social-
economic development

Економіка України переживає складний період трансформації та переорієнтації на відповідні вимогам сучасності засади соціально-економічного розвитку. Наближення до оптимальних показників економічного зростання та конкурентоспроможності на макrorівні можливе лише за умов ефективного використання нагромадженого досвіду та знань, втілених в інноваціях. Це обумовлено виключною значущістю інновацій як невід’ємної складової сучасного розвитку в будь-якій сфері, точки перетину у взаємодії багатьох процесів у соціальному і природному середовищі, ключового чинника у реалізації головного імперативу сучасної парадигми стійкого розвитку — гармонійного поєднання економічного розвитку зі збереженням природного середовища і соціальним прогресом. Тому вкрай актуальним виявляється встановлення державних пріоритетів розбудови інноваційної економіки на підставах екологізації та етики суспільного господарювання.

Дослідженню сутності інновацій, напрямів інноваційної діяльності, орієнтирів інноваційної політики на сучасному етапі присвячений значний масив наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених: О. Амоши, В. Базилевича, З. Варналія, В. Гесця, М. Долішнього, В. Захарченко, І. Кукурудзи, Б. Маліцького, Е. Менсфілда, Г. Мішеніної, А. Мокія, М. Островської, В. Соловійова, І. Тараненко, Л. Федулової, Г. Чабана, М. Чумаченка, Л. Ющишиної та інших.

Метою даного дослідження є визначення соціально-економічних передумов розвитку вітчизняної економіки на засадах екологізації інноваційної діяльності як імперативу економічного зростання в умовах ринкових трансформацій.

В Україні вже зроблені певні кроки на шляху становлення інноваційних складових економічного розвитку держави.

Особливістю сучасного економічного зростання повинен стати перехід до безперервного інноваційного процесу в практиці управління. На наш погляд, забезпечення результативності цього переходу залежить, передусім, від врахування екологічної складової в системі чинників, які впливають на стійкий розвиток економіки. Це обумовлено глобальним проявом екологічної кризи, яка набула безпрецедентного за своїми масштабами й темпами нарощування негативних природотрансформаційних процесів, характеризується пануванням споживацького ставлення до природи, втратою традиційних цінностей розумного природокористування тощо [1]. За таких обставин надзвичайно важливо усвідомити, що екологічний імператив сучасності не допускає подальшого зволікання в цій життєво важливій сфері та вимагає його органічного входження в усі сфери соціально-економічного розвитку.

Для формування підґрунтя економічного зростання в Україні необхідно здійснити суттєвий перегляд базових макроекономічних умов господарювання, що неможливо здійснити без відповідної перебудови структурної, промислової, науково-технічної, інвестиційної, цінової та інших складових економічної політики держави [2]. Загальна ефективність інноваційної діяльності потребує створення сприятливого макроекономічного клімату на засадах поєднання інструментів державного регулювання і ринкових механізмів стимулювання господарської діяльності, адаптованих до вимог ринку та самостійного господарювання в режимі безперервного інноваційного процесу.

Окрім того, важливою соціальною передумовою розвитку вітчизняної економіки на засадах екологізації інноваційної діяльності повинно стати чітке усвідомлення значущості перебудови світоглядних й морально-етичних орієнтирів суспільства та необхідності формування принципово нової моделі господарювання на підставі цінностей, нерозривно пов'язаних з екологічно-соціальною спрямованістю економічного розвитку держави.

Таким чином, впровадження інновацій безсумнівно спричиняє вирішальний вплив на рівень економічного розвитку держави [3]. Однак, для надання інноваційному процесу можливості якісної реалізації необхідно трансформувати інноваційну політику України у програму дій, враховуючих реалії ринку, взаємні інтереси науки і промисловості, інвесторів та споживачів, з одночасним переходом до еколого-свідомого суспільства з високоетичними принципами господарювання.

Література

1. *Базилевич В. Д.* Екологічний імператив економічної освіти в контексті глобалізаційних викликів / В. Д. Базилевич // Вісник НАН України. — 2010. — № 8. — С. 15—19.
2. *Ющишина Л. О.* Інноваційні імперативи економічного зростання в контексті розвитку еколого-орієнтованого підприємництва / Л. О. Ющишина // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. — 2012. — № 5. Т. 3. — С. 206—209.
3. *Тараненко І. В.* Інноваційний імператив сталого розвитку глобалізованого суспільства / І. В. Тараненко // Економічний вісник Донбасу. — 2011. — № 3 (35). — С. 51—56.